

Jegyzőkönyvi kivonat

az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának
1900 márczius 16-án tartott természettudományi szaküléséről.

1. DR. SZÁDECZKY GYULA „A kolozsvári egyetem ásvány-földtani intézetének és az Erdélyi Múzeum ásványtárának kiállítása Párisban az 1900 évben” czímen értekezik a kiállított tárgyakról, nevezetesen a mócsi 35.7 kg súlyú meteoronkőről, melynek szövetét igen erősen összezúzott granitósna találta; továbbá a Ditró vidéki *Syenitis* tömegéről, melyben a *Nephelina-Syenitiseken* kívül ezeknek telérei: *Tinguitisok* és *Camptonitisok* is előfordulnak, továbbá *Alkáli-Syenitisek* (*Nordmarkitisek*) *Quarz* nélkül és *Quarzczal*.

A Hargitából a korondi *Aragonitis* és a kakukhegyi *Haematitis* vesz részt a kiállításban, a déli Kárpátokból pedig a felsőesebesi *Cyanitis*. Ezekon kívül az erdélyi Érczhegység nevezetesebb ásványai és az Aranyhegy kőzete és ásványai képezik a kiállításnak tárgyát. Az érdekesebb kőzetek vékony csiszolatai, továbbá mikrophotographiái és rajzai is mellékelve vannak.

2. DR. KLUG LIPÓT: „Különös másodrendű kúpokról” tartott előadást. Ismerteti az orthogonális, az egyenoldalú, a PAPPUS-féle, a merőleges focalissugarakkal bíró kúpokat és azoknak reciprocus kupjait. Ezeknek hazánkban készült sikerült famintáit is bemutatja.

3. Ezután DABÓCZY ERNŐ, növényntani tanársegéd, terjeszti elő a dr. RICHTER ALADÁR professor vezetése alatt álló egyetemi növényntani intézetben készült dolgozatát, a mely a magyar Flora egyik nevezetes tagjának, a nálunk vadon előforduló *Csemege Sulyom*, „*Trapa natans* fejlődési, physiologiai-anatomiai és biologia viszonyai-”ra vonatkozik, microscopiumos vizsgálatok alapján készült eredeti rajzok kíséretében. Megfigyeléseit a kolozsvári botanicus kertben kultivált *Trapán* eszközölte, melynek anyagát jó részt NAGY LAJOS szaboles-nagyfalusi lelkész úr önzetlen fáradozásának köszönheti a botanicus kert. E növény megérdemli az érdeklődő közönség figyelmét, mert, úgy látszik, hogy Erdélyben is pusztulásnak indul. Ezért kívánatos volna, hogy annak előfordulási körülményeit, termőhelyeit, elterjedését az érdeklődők följegyeznék és a botanicus kert igazgatójának beküldenék. Legalább a SIMONKAI erdélyi Florájában említett három termőhelyen (Szászváros, Nagy-Szeben, Köhalom) nem sikerült újra rátalálni; jöllehet alig kételkedhetni abban, hogy Erdély több helyén is föllelhető lesz a *Trapa*. A Múzeum-Egylet Nagy-Szebenből való *Trapa* példája WOLFF GÁBOR floristától, a szászvárosi HAYNALD boldogult bíborosunk saját gyűjtéséből származik. Az Erdélyi Múzeum-Egylet gazdag növény-gyűjteménye DE BARY strassburgi botanicus professortól származó *Trapa* példát is őriz a többi között.

4. Végül SÁRKÁNY LORÁND tartott „A levegőben végbemenő hangtűnemények elméletéhez” czímen előadást. Előadó a levegőt nem mint egy gázt, hanem mint két gáz elegyét véve figyelembe, ama hypothesisból indul ki, hogy 1. a két gáz külön-külön, 2. a gázegyleg adiabeticusan változik, s megszerkeszti a hangmozgás általános egyenleteit; majd, az általános egyenleteket síkmozgásra alkalmazva, meghatározza a sebességi potentialékat az egyik és a másik gázban s a hullámmozgás terjedési sebességét.